

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle aluevalitusasiassa koskien hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöstä 28.10.2024 § 62

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 20.01.2025
1224/00.02.00/2024

Valmistelija vs. hallintolakimies Ari-Pekka Ollila

Vaasan hallinto-oikeus on pyytänyt lausuntoa aluevalitusasiassa 31.1.2025 mennessä koskien hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöstä 28.10.2024 § 62.

Valittaja Sari Innanen on valituksessaan (oheisaineistona) vaatinut että, hallinto-oikeus

- i) kumoaa Keski-Pohjanmaan aluevaltuuston päätöksen 28.10.2024 § 62,
- ii) palauttaa asian Keski-Pohjanmaan aluevaltuuston ja tilapäisen valiokunnan uudelleen käsiteltäväksi, sekä
- iii) velvoittaa päätöksen tehneen viranomaisen korvaamaan muutoksenhakijan oikeudenkäyntikulut täysimääräisesti korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut tuomion antamispäivästä.

Perusteluina Innanen on esittänyt, että tilapäinen valiokunta ei ole tutkinut aluehallituksen puheenjohtajan luottamuksen menetystä tai tehtävien hoitoa sääntelyn edellyttämästä tehokkuuden näkökulmasta ja suhteessa puheenjohtajaa koskeviin säädöksissä mainittuihin tehtäviin. Näin ollen aluevaltuuston päätös perustuu olennaisesti puutteelliseen selvitykseen ja hallinto-oikeuden tulee palauttaa asian käsittely aluevaltuustolle sekä tilapäiselle valiokunnalle valmisteltavaksi, jotta aluevaltuustolla olisi lakiin perustuva selvitys ja täten oikeat edellytykset asian arvioinnille ja lainmukaisen päätöksen tekemiselle.

Lisäksi päätös on syntynyt väärässä järjestyksessä, koska tilapäisen valiokunnan jäseninä asiaa ovat aluevaltuustolle valmistelleet aluehallituksen kaksi jäsentä. Päätös on jo tällä perusteella kumottava. Valiokuntaan ei tulisi valita valtuutettuja, jotka itse tai joiden hallintolain 28 §:ssä tarkoitettu läheinen on kyseisen toimielimen/puheenjohtajiston jäsen tai varajäsen, koska he ovat esteellisiä valmistelemaan omaa tai läheisen erottamista eivätkä siten voisi osallistua valiokunnan työskentelyyn.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue lausunnossaan toteaa, että aluevaltuusto voi erottaa puheenjohtajansa ja varapuheenjohtajansa sekä valitsemiensa toimielinten puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kesken toimikauden, jos joku heistä ei nauti aluevaltuuston luottamusta. Erottamispäätös koskee puheenjohtajistoa kokonaisuudessaan.

Kun luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia on tullut vireille, aluevaltuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Tilapäisen valiokunnan esityksestä tekemässään päätöksessä 28.10.2024 § 62 Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto

1. totesi aluehallituksen puheenjohtajiston menettäneen aluevaltuuston luottamuksen valiokunnan selvityksessä esitetyin perustein
2. erotti lain hyvinvointialueesta (611/2021) 39 §:n nojalla aluehallituksen puheenjohtajiston

Asiassa on arvioitava, onko aluevaltuusto toiminut harkintavaltansa rajoissa erottaessaan aluehallituksen puheenjohtajiston sillä perusteella, ettei se nauti valtuuston luottamusta.

Luottamushenkilöiden erottaminen perustuu valtuuston poliittiseen harkintaan, eikä hyvinvointialueesta annetussa laissa ole lähemmin säädetty erottamisperusteista. Aluevaltuuston päätös on perusteltu eikä se perustu mielivaltaan.

Tilapäinen valiokunta on valmistellut ainoastaan puheenjohtajiston erottamiseen liittyvää kysymystä, eikä se ole koskenut millään tavalla aluehallituksen jäseniä tai heidän läheisiään henkilökohtaisesti.

Sari Innasen tekemä valitus on näillä perusteilla hylättävä.

Liite lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle

Päätösesitys

Aluehallitus hyväksyy liitteenä olevan lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle aluevalitusasiassa koskien hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöstä 28.10.2024 § 62 ja valtuuttaa hallintolakimiehen tekemään siihen tarvittavia muutoksia.

Päätös